

Għaqda Mużikali
Santa Marija
Dingli

Dun Karm Psaila

F'Għeluq il-50 sena mill-Mewt ta' Dun Karm Psaila

(Pajjizna) Nru. 50 - Dipartiment tal-Informazzjoni

Tgħarif miġbur min Paul Azzopardi

Dun Karm twieled fit-18 ta' Ottubru 1871, f'Haż-Żebbuġ. Ta' 23 sena Dun Karm ġie ordnat saċerdot fil-Konkataldral ta' San Ĝwann. Wara ffit xhur beda jgħalleml fis-Seminarju tal-Furjana u iktar tard f'dak tal-Imdina wkoll. Hu kien jgħalleml diversi suġġetti fosthom l-Ingliż, it-Taljan u l-Latin fis-Seminarju Minuri, u l-Istorja tal-Knisja u tal-Arkeoloġija Nisranija lill-istudenti tat-teologija fis-Seminarju Maġġuri.

Fl-1896 Dun Karm ħareġ l-ewwel ġabtra ta' poeziji bit-Taljan bl-isem ta' Foglie d'Allore. Din tiġib fuha 37 poezija li kiteb hu stess bejn is-17 u l-24 sena tiegħi.

Fil-11 ta' Jannar 1912, wara xi laqgħat ma' Mons. Pawl Galea u Guże Muscat Azzopardi li qasmu ma' Dun Karm il-ħsieb tagħhom li johorġu perjodiku bil-Malti li kienu se jsemmu 'Il-Habib', Dun Karm ħareġ l-ewwel poezija bil-Malti. Kif jikteb hu stess hu nxteħet għarkupptejh quddiem xbieha tal-Madonna li kellu f'kamartu fid-dar tal-Belt, u talab b'dan l-istess kliem: "Għażiża Ommi, għidli inti x'għandi nikteb; jiiena nixtieq nibda b'poezija miktuba għalik." Hekk ġarġet il-poezija bl-isem Quddiem Xbieha tal-Madonna.

Fl-1921 beda jaħdem bħala Assistent Biblijotekarju fil-Biblijoteka Nazzjonali tal-Belt. Bejn l-1922 u l-1923, Dun Karm kiteb l-Innu Nazzjonali Malti fuq partituri tal-mužika li kkompona qabel il-Prof Robert Samut. Din il-biċċa mužika ġiet f'idnej A. V. Laferla, li dak iż-żmien kien id-Direttur tal-iskejjel primarji, u li kien qed jaħseb biex iqabbad lil xi hadd jgħamillu innu qasir biex ikantawh it-tfal fl-iskejjel tal-gvern. Meta sema' din il-biċċa mužika ta' Samut laqtu, ma damx biex kellem lil Dun Karm li qabel li jikteb versi għal din il-biċċa mužika. Hekk inkiteb l-Innu Nazzjonali Malti – talba lil Alla msejsa fuq sitt versi ta' īħax-il sillaba (endekasillabu). Instema' l-ewwel darba fit-3 ta' Frar 1923 waqt kuncert mužiko-letterarju organizzat mill-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti fit-Teatru Manoel. Iktar 'il-quddiem, l-istess innu kien strumentat għall-banda u l-ewwel banda li daqqit kienet il-Banda King's Own tal-Belt Valletta fil-Jum Nazzjonali tal-1936. Fis-27 ta' Frar tal-1941, l-Innu Malti ġie ddikjarat ufficjalment bħala l-Innu Nazzjonali

Fost xogħol ieħor tiegħi nsibu l-poezija magħrufa 'Il-Jien u Lil hinn minnu' u s-sunett 'Lil Dun Mikiel Xerri'. Dun Karm ikkumpila wkoll Dizzjunarju Malti-Ingliż.

Dun Karm miet fit-3 ta' Ottubru 1961 fl-ġħomor ta' 90 sena u ndifen fiċ-ċimiterju ta' Haż-Żebbuġ.